

Expedient núm.: 35/2026

Memòria justificativa

Procediment: Contractacions de procediment obert simplificat abreujat

Assumpte: Memòria justificativa per a la rehabilitació funcional del campanar del Castell-Col·legiata de Sant Pere d'Àger

Document signat per: l'Alcaldesa

MEMÒRIA JUSTIFICATIVA

1.- Introducció.

La present memòria justificativa té per objecte fonamentar la necessitat i idoneïtat d'iniciar l'expedient de contractació de les obres corresponents al Projecte bàsic i executiu de rehabilitació funcional del campanar del Castell-Col·legiata de Sant Pere d'Àger, amb la finalitat de procedir a la seva execució mitjançant un procediment obert simplificat abreujat i donar compliment a les exigències legals previstes en l'art. 116.4 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic (en endavant, LCSP), en consonància amb l'article 63.3.a) de la mateixa, la qual es publicarà en el perfil del contractant.

El projecte defineix un conjunt d'actuacions orientades a la recuperació funcional, la conservació patrimonial i la posada en ús del campanar, mitjançant treballs de neteja, consolidació i restauració dels paraments del cloquer, la restauració de les campanes originals i la reubicació de les campanes horàries a la seva ubicació històrica, així com la implantació de mesures de protecció davant l'entrada d'aus i la millora del manteniment preventiu de l'espai.

Així mateix, el projecte contempla la creació d'un accés tècnic segur, compatible amb els valors patrimonials del conjunt, que permeti garantir tant l'ús del cloquer com l'accés per a les tasques de manteniment dels mecanismes i elements restaurats.

Les actuacions projectades responen a la necessitat de pal·liar les patologies i desordres detectats en el campanar, garantir la seguretat estructural i funcional de l'element, i preservar un bé patrimonial de gran valor històric, artístic i simbòlic per al municipi d'Àger. El conjunt del Castell-Col·legiata de Sant Pere constitueix un dels exemples més rellevants de l'arquitectura religiosa i militar del romànic català i està declarat Bé Cultural d'Interès Nacional, fet que justifica la necessitat d'una intervenció acurada i respectuosa amb els seus valors patrimonials.

La redacció del projecte s'emmarca en les determinacions del Pla Director del Castell-Col·legiata de Sant Pere d'Àger, aprovat l'any 2024, que estableix els criteris generals d'intervenció, conservació i posada en valor del conjunt monumental, i del qual se'n fa esment.

L'objectiu de la redacció d'aquesta memòria justificativa és el de donar compliment al que disposa l'art. 28.1 de la LCSP, com és que: *"Les entitats del sector públic no poden subscriure contractes que no siguin els necessaris per complir i dur a terme els seus fins institucionals. A aquest efecte, la naturalesa i extensió de les necessitats que es pretenen cobrir mitjançant el contracte projectat, així com la idoneïtat del seu objecte i contingut per satisfer-les, quan s'adjudiqui per un procediment obert, restringit o negociat sense publicitat, s'han de determinar amb precisió, i se n'ha de deixar constància en la documentació preparatòria, abans d'iniciar el procediment encaminat a la seva adjudicació."*

Així, en els termes del que disposa l'art. 63.3 de la LCSP, caldrà publicar en el perfil de contractant, almenys, la memòria justificativa del contracte, l'informe d'insuficiència de mitjans en el cas de contractes de serveis, la justificació del procediment utilitzat per a la seva adjudicació quan s'utilitzi un procediment diferent de l'obert o del restringit, el plec de clàusules administratives particulars i el de prescripcions tècniques que hagin de regir el contracte o documents equivalents, si s'escau, i el document d'aprovació de l'expedient.

I el 116.4 de la mateixa disposa que: *"En l'expedient s'ha de justificar adequadament:*

- a) *L'elecció del procediment de licitació.*
- b) *La classificació que s'exigeixi als participants.*
- c) *Els criteris de solvència tècnica o professional, i econòmica i financera, i els criteris que s'han de tenir en consideració per adjudicar el contracte, així com les condicions especials de la seva execució.*
- d) *El valor estimat del contracte amb una indicació de tots els conceptes que l'integren, inclosos sempre els costos laborals si n'hi ha.*
- e) *La necessitat de l'Administració que es vol satisfer mitjançant la contractació de les prestacions corresponents; i la seva relació amb l'objecte del contracte, que ha de ser directa, clara i proporcional.*
- f) *En els contractes de serveis, l'informe d'insuficiència de mitjans.*
- g) *La decisió de no dividir en lots l'objecte del contracte, si s'escau".*

2.- Descripció de la situació actual.

2.1.- Situació a la institució.

D'acord amb la informació recollida en el Pla Director del Castell-Col·legiata de Sant Pere d'Àger, el conjunt monumental presenta diferents estats de conservació, resultat tant de la seva complexitat arquitectònica com de les diverses fases d'ús, abandonament i intervenció que ha patit al llarg del temps.

En termes generals, la major part de les edificacions disposen de coberta i es troben estructuralment estables, especialment aquells àmbits que han estat objecte d'actuacions de restauració a partir de l'any 1985, els quals presenten un bon estat de conservació i no requereixen intervencions immediates. En canvi, les estructures que no disposen de coberta —com les restes del palau vescomtal o determinats murs posats al descobert arran de les excavacions arqueològiques— es troben exposades als agents atmosfèrics, fet que provoca un deteriorament progressiu dels materials i fa necessàries actuacions de consolidació i, en alguns casos, de restitució volumètrica per garantir-ne la preservació.

Pel que fa als elements arqueològics, el Pla Director identifica tant estructures parcialment excavades com d'altres ja excavades, amb estats de conservació que oscil·len entre bons, regulars i dolents. En els casos més desfavorables, s'hi detecten riscos d'enderroc total o parcial, la qual cosa exigeix intervencions d'afermament estructural mitjançant tècniques de consolidació, recomposició o restitució parcial.

Quant als espais lliures, l'interior del recinte emmurallat presenta àmbits no intervinguts, amb potencial arqueològic pendent d'estudi, i d'altres ja transformats com a resultat de treballs de recerca previs. A l'entorn exterior, el conjunt limita directament amb el nucli antic d'Àger a les façanes sud i est, mentre que al sector nord-oest hi ha una zona qualificada com a espai verd, actualment sense excavar.

L'accés actual al conjunt es realitza únicament a través de la porta de la muralla sud, mitjançant una escala-rampa fins a la plataforma superior. Aquest accés presenta limitacions funcionals i de capacitat, i no respon plenament a les necessitats actuals d'ús, manteniment i seguretat del conjunt monumental.

Pel que fa als paviments, la Col·legiata presenta una combinació de paviments originals, alguns dels quals es troben en estat deficient o regular, i paviments moderns resultat d'intervencions de restauració anteriors, amb un estat de conservació generalment bo.

Altres espais resten sense pavimentar, amb terres naturals o roca vista, fet que dificulta la seva funcionalitat i manteniment.

Dins del recinte també s'hi localitzen diversos punts d'acopi de materials petris procedents d'elements enderrocats, que ocupen espais d'alt valor patrimonial i funcional. Aquests materials, potencialment reutilitzables en futures intervencions, requereixen una ordenació i reubicació adequada per no interferir en els processos de restauració i posada en valor del conjunt.

Des del punt de vista paisatgístic, la presència de vegetació de gran port, especialment al sector nord, dificulta parcialment la visualització del monument i genera una afectació visual que es considera susceptible de millora mitjançant actuacions de control i gestió paisatgística.

De manera específica, i pel que fa al campanar, s'hi detecten nombroses patologies derivades de la manca de manteniment, l'acció dels agents atmosfèrics, la presència d'humitats, la colonització biològica (vegetació, líquens, fongs i deposicions d'aus), així com lesions mecàniques com esquerdes, fissures i pèrdua de material en els paraments.

A aquestes patologies s'hi afegeixen intervencions antròpiques inadequades, realitzades amb materials incompatibles, i instal·lacions obsoletes que han provocat danys en les campanes i n'han compromès el correcte funcionament.

Aquesta situació fa necessària una intervenció específica de rehabilitació funcional del campanar, orientada a corregir les patologies existents, garantir l'estabilitat i la seguretat de l'element, recuperar el funcionament del cloquer i assegurar unes condicions adequades de conservació i manteniment, en coherència amb els criteris establerts pel Pla Director del conjunt monumental.

2.2.- Objectius del contracte.

L'objecte del present contracte és l'execució de les obres definides en el Projecte bàsic i executiu de rehabilitació funcional del campanar del Castell-Col·legiata de Sant Pere d'Àger, amb la finalitat de corregir les patologies existents, garantir la conservació del bé patrimonial i recuperar el funcionament del cloquer i de les campanes, tot assegurant unes condicions adequades de seguretat, manteniment i ús.

Concretament, els objectius del contracte són els següents:

- Consolidar i restaurar les estructures del campanar, mitjançant actuacions de neteja, sanejament, rejuntat i consolidació dels paraments de pedra, amb l'objectiu d'eliminar les principals patologies detectades (fissures, pèrdua de material, humitats i degradació superficial) i garantir l'estabilitat estructural de l'element.
- Rehabilitar funcionalment el cloquer, recuperant el seu ús original mitjançant la restauració de les campanes històriques, la substitució d'instal·lacions obsoletes i

inadequades, i la instal·lació d'un nou sistema de suport i automatització que permeti el correcte funcionament del repic de les campanes en condicions de seguretat i respecte patrimonial.

- Reubicar les campanes a la seva ubicació històrica a l'espadanya, d'acord amb criteris històrics, constructius i funcionals, contribuint així a la recuperació de la lectura arquitectònica i simbòlica del campanar dins el conjunt monumental.

- Millorar les condicions de conservació i manteniment del campanar, mitjançant la implantació de mesures preventives com la protecció de les obertures per evitar l'entrada d'aus, la reducció de la presència d'humitats i la facilitació de futures tasques de manteniment.

- Crear un accés tècnic segur al campanar, compatible amb el valor patrimonial del conjunt, que permeti l'accés del personal de manteniment als espais del cloquer i als mecanismes de les campanes, garantint la seguretat de les persones i la correcta gestió de l'equipament.

Aquestes actuacions s'emmarquen en l'estratègia municipal de preservació, posada en valor i ús sostenible del patrimoni històric, en coherència amb els criteris establerts pel Pla Director del Castell-Col·legiata de Sant Pere d'Àger, i responen a la necessitat de garantir la continuïtat funcional i simbòlica d'un element patrimonial de primer ordre per al municipi.

3.- Consultes preliminars de mercat.

No s'ha considerat necessari dur a terme consultes preliminars de mercat, atès que la necessitat a satisfer per l'Ajuntament es troba clarament definida i delimitada en el Projecte bàsic i executiu de rehabilitació funcional del campanar del Castell-Col·legiata de Sant Pere d'Àger, el qual concreta de manera suficient l'objecte del contracte, l'abast de les actuacions, les solucions tècniques i les condicions d'execució de les obres.

Així mateix, la naturalesa de les actuacions projectades, el seu caràcter tècnicament determinat i l'existència d'un projecte complet i detallat fan innecessària la realització de consultes prèvies al mercat, sense que això suposi cap limitació als principis de lliure concurrència, igualtat de tracte i transparència que regeixen la contractació pública.

4.- Divisió en lots.

El present contracte no es considera susceptible de divisió en lots, atès que les característiques de les obres projectades requereixen una execució unitària i coordinada de totes les actuacions previstes.

La separació del contracte en diferents lots dificultaria de manera significativa la correcta execució tècnica dels treballs, en tractar-se d'intervencions estretament interrelacionades que afecten simultàniament les estructures del campanar, el cloquer, les campanes i els sistemes d'accés i seguretat. Aquesta fragmentació comportaria un increment dels riscos d'incompatibilitats tècniques, una major complexitat en la coordinació dels treballs i un augment dels costos d'execució i de control de l'obra.

En conseqüència, la no divisió en lots es justifica per raons tècniques i d'eficiència, d'acord amb el que estableix la normativa de contractació pública, garantint així una execució més adequada, coherent i econòmicament eficient del contracte.

5.- Durada del contracte.

La durada total màxima de l'execució de les obres serà de 2 mesos. Les obres han d'estar executades abans del 1 de desembre de 2026.

El termini es comptarà des del dia de la signatura de l'acta de comprovació de replanteig i inici d'obres, d'acord amb el calendari previst al projecte.

Amb caràcter previ a l'acta de comprovació de replanteig es formalitzarà el contracte amb l'adjudicatari de la licitació.

L'execució de les obres s'iniciarà amb l'acta de comprovació del replanteig, que es realitzarà en un termini màxim de 3 dies hàbils després de la formalització del contracte, d'acord amb allò que determina l'article 237 de la LCSP.

6.- Import i Finançament del contracte: (Arts. 100 i 101).

El contracte té un valor estimat de 41.255,58 € (IVA no inclòs).

El pressupost base de licitació és la quantitat de 49.919,25€ IVA inclòs (41.255,58 € més 8.663,67€ corresponent al 21% d'IVA).

7.- Imputació pressupost municipal.

El pressupost base de licitació anirà amb càrrec al pressupost de l'any 2026 i la partida 336 68203.

Aquesta actuació està subvencionada per l'Oficina de Suport a la Iniciativa Cultural (OSIC) del Departament de Cultura, RESOLUCIÓ CLT/2614/2024, de 9 de juliol, per la qual es dona publicitat a l'Acord del Consell d'Administració de l'Oficina de Suport a la Iniciativa Cultural pel qual s'aprova la convocatòria per a la concessió de subvencions, en règim de concurrència competitiva, per a l'execució d'obres de conservació i manteniment d'immobles de notable valor cultural per al trienni 2024-2026 (ref. BDNS 774073) en l'import de 57.251,52 € (inclosa redacció de projecte i direcció facultativa d'obra).

8.- Justificació de la tramitació de l'expedient (Arts. 116, 119 i 120).

El present expedient es tramitarà de forma ordinària per procediment obert simplificat abreujat.

9.- Qualificació del contracte.

Es tracte d'un contracte d'obres d'acord amb l'article 13 de la LCSP.

10.- Procediment de contractació.

Considerant l'import del contracte, la seva durada i les prestacions que constitueixen el seu objecte, així com el valor estimat del contracte i els criteris que serviran per a la seva adjudicació, es considera que el més adient és adjudicar aquest contracte mitjançant el procediment obert simplificat abreujat (art.159.6 de la LCSP).

11.- Òrgan de contractació competent.

Segons la Disposició Addicional Segona de la LCSP, la competència per a la contractació correspon a l'Alcaldessa.

No obstant, les competències com a òrgan de contractació en el present cas corresponen a la Junta de Govern Local, d'acord amb la delegació de competències inclosa en el Decret d'Alcaldia núm. 310/2023 de 15 de setembre de 2023.

A Àger, a data la signatura electrònica.

L'Alcaldessa,

